[2024] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 285: 2024 ਆਈਐੱਨਐੱਸਸੀ 356

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

ਇਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਹੀਂ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ

(2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2759)

30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024

[ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, * ਜੇ. ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

'20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ' ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 4,92,80,905/-ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ.-ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਘਾਟੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੇ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 03.01.2003 ਉੱਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਰਕਮ 7.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਲੇਮ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ(i) ਕੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ; (ii) ਕੀ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ' ਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; (iii) ਕੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ?

ਸਿਰਲੇਖ

ਬੀਮਾ-ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ-ਕੀ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ-ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀਃਆਯੋਜਿਤ: ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਫਾਇਰ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀਮਾਕਰਤਾ (ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ.) ਕਾਪੀ ਦਾਖਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਲਿਸੀ-ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕਥਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 31 ਅਤੇ 32]

---

* ਲੇਖਕ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਬੀਮਾ-ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ-ਕੀ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀਃ

ਆਯੋਜਿਤ: ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ)-ਪਾਲਿਸੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ-ਉਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਤੱਕ ਭਾਵ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰ ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ 4 (ਬੀ) ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਨਾਲ ਹੀ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਾਊਚਰ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਦੇਵੇ-ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿਸਰਵੇ ਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ 14.12.1998,03.05.2002,24.06.2002 ਅਤੇ 07.08.2002 'ਤੇ) ਲਿਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬੀਮੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਲਾਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ - ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਗੇ; ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 4,92,80,905/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16.06.1999 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੰਗਿਆ - ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹੀ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ – ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ - ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਓ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ 12.11.2002 ਦਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ (ਘਾਟ ਨੂੰ 60% ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਲਾਂਟ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਨਹੀਂ - ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਘਟਾਓ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ - 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੂਲ ਅੰਕੜਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ 20.09 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਅੰਕੜਾ ਰੱਖ ਕੇ ਲਾਭ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਮੈਨੇਜਰ ਬਨਾਮ ਰਾਹੀਂ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ

ਕਰੋੜ - 60% 'ਤੇ ਘਟਾਓ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ 03.01.2003 ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ 7.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਅਤੇ 2.88 ਕਰੋੜ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 57, 58, 59, 66, 68, 69, 70, 71]

ਬੀਮਾ-ਕੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੈਃ

ਆਯੋਜਿਤ: : ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ - ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। [ਪੈਰਾ 75]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਭਾਗ ਐੱਨ. ਏ. ਆਈ. ਸੀ. ਓ. ਲਿਮਟਿਡ [2023] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 985:233 **ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 43;** *ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [2009] 14 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 57*: **(2009) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 507;** *ਧਰਮੇਂਦਰ ਗੋਯਲ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [2008] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 578:* **(2008) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 279;** *ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [2019] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 763*: **(2019) 16 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 370-ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1938; ਆਈ. ਆਰ. ਡੀ. ਏ. (ਪਾਲਿਸੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨਿਯਮ, 2002.

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਬੀਮਾ; ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ; ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ; ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਨੁਕਸਾਨ; ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ; ਘੱਟ ਕੀਮਤ; ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ; ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ।

ਕੇਸ ਉੱਠਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2759

2000 ਦੇ ਸੀ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 233 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਿਤੀ <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਨਾਲ

2009 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10001 ਅਤੇ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5242-5243

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਜੋਏ ਬਾਸੂ, ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਨੀ ਗੋਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਨਿਗਮ, ਅਖਿਲ ਅਬ੍ਰਾਹਮ ਰਾਏ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹਯਾਨ ਖਾਨ, ਅਰਵਿੰਦ ਥਪਲਿਆਲ, ਸਿਧਾਂਤ ਗਰੋਵਰ, ਸੂਰਿਆ ਕਪੂਰ ਐਮ/ਐਸ ਲਈ ਕਰੰਜਵਾਲਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਚਾਵਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸ਼ਿਤਾ ਸੁਖੀਜਾ, ਨਿਸ਼ਾਂਕ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸ.ਯੁਵਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਲਕ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਿਕ ਕਰੰਜਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ.ਪੰਤ ਕੁਕਰੇਤੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇ

1. 2009 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10001 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ।

2. ਸਾਲ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2759 ਵਿੱਚ 2022 ਦਾ ਆਈ. ਏ. ਨੰਬਰ 48152 ਜਵਾਬਦੇਹ (ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਭੂਸ਼ਣ ਸਟੀਲ ਐਂਡ ਸਟ੍ਰਿਪਸ ਲਿਮਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ" ਜਾਂ "ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ "ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ" ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਈ. ਏ. ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਬੀਮੇਦਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ 'ਭੂਸ਼ਣ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ' ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੀ ਅਤੇ 27.11.2018 ਉੱਤੇ 'ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ' ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ 'ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਬੀ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਲਿਮਟਿਡ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

3. ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰਲੇਵਾਂ/ਏਕੀਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ'ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ' ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ/ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 11.11.2021। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਾਮ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

4. ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ.) ਅੱਗੇ 2000 ਦੀ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 233 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਚਾਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ।
2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2759 ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ". ਜਾਂ "ਬੀਮਾਕਰਤਾ" ਜਾਂ "ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਮਿਤੀ 05.08.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਮੈਨੇਜਰ ਬਨਾਮ ਰਾਹੀਂ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ

11.12.2001, ਬੀਮਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ।

5. 2009 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10001 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਬੀਮਾਕਰਤਾ/ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਸਕ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। 2000 ਦੀ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 233 ਵਿੱਚ 2008 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 298 ਮਿਤੀ 05.08.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

6. ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5242-5243 ਮਿਤੀ 05.08.2008 (2000 ਦੇ ਓ. ਪੀ. ਨੰਬਰ 233 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਮਿਤੀ 29.08.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ 13,51,27,000/-। 13,15,27,000/-) ਕ੍ਰਮਵਾਰ।

7. ਬੀਮਾਯੁਕਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 32% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 20,09,95,000/- ਰੁਪਏ। ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ 18.91 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

<u>ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ:</u>

8. ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਿੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਨੀਤੀ 29.09.1998 ਤੋਂ 28.09.1999 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ। ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 12.12.1998 ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ, ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ '20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ' ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। 35.08 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੂੰ 12.12.1998 'ਤੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੁਆਰਾ 'ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ. ਕੇ. ਸਿੰਘਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ' ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਮੈਸਰਜ਼ ਏ. ਕੇ. ਗੋਵਿਲ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਟਸ' ਅਤੇ 'ਮੈਸਰਜ਼ ਪੀ. ਸੀ. ਗਾਂਧੀ' ਸਰਵੇਅਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ। 35.08 ਕਰੋੜ 29.01.1999 ਉੱਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਥਿਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।

9. ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

10. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੁਆਰਾ 24.03.1999 ਉੱਤੇ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 905/- ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੇ '**ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ** ਇਕੁਇਪਮੈਂਟਸ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ' ['**ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ**'] ਨੂੰ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ।ਕੁੱਲ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਹਿੱਸੇ, ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ 3,75,00,000/- ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਿੱਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 47.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਨੂੰ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜ਼ਿੱਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 16.06.1999 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਇਸਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ।

11. ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੁਆਰਾ 2000 ਦਾ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 233 ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 30.05.2000 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 12.12.1998 ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ - ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 11.12.2001 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। 18.01.2002 ਨੂੰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

13. ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਿਰਫ 27.03.2002 ਨੂੰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। 11.12.2001 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, 19.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 13.51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਘਟਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 03.05.2002 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 27.03.2002 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 11.01.1999 ਨੂੰ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ, 1999 ਵਿੱਚ 31.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਲਗਾਈ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਮਿੱਲ ਜੋ ਕਿ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਸੀ। ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 7.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਃ</u>

14. ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. [ਅਤੇ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ] ਬਿੰਦੂ ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੇ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਸੱਚਾ ਪਾਇਆ। ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਅਰਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ (ਆਈ. ਡੀ. 2) ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਮਿਤੀ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨੂੰ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਵੱਲੋਂ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਆਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ -80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 11.12.2001 ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਃ</u>

15. ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਘਟਾਓ ਦਰ ਨੂੰ 60% 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਘਟਾਓ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 32% ਘਟਾਓ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਭਾਗ ਐਨ.ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਓ.ਲਿਮਟਿਡ,* [2023 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ SC 43] ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘਟਾਓ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੀ ਦਲੀਲਃ -

17. ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਜੈਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤ ਸੀ; ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਆਧਾਰ (ਜਾਂ ਘਟਾਓ ਆਧਾਰ); ਕਿ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ "ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ" ਹੋਣਾ ਸੀ ਭਾਵ। "ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰ ਨਵੀਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ"; ਕਿ ਬਹਾਲੀ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ/ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਬਹਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ/ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਹਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

18. ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਕਿ (i) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 6 ਹਾਈ ਕੈਂਫਿਗਰੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦੀ; (ii) ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟਾਓ ਦਰ ਗਲਤ ਸੀ; ਅਤੇ (iii) ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਗਣਨਾ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਲਤ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ।ਸਿਆਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ; ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 4,92,80,905/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

24.03.1999 ਨੂੰ; ਕਿ ਐਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਲਗਭਗ 08 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ 26.11.1999 ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10.02.2000 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 07.03.2000 ਨੂੰ, 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 3.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਿਆ; ਕਿ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 28.06.2001 ਨੂੰ, ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਨੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ 27.03.2002 ਨੂੰ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ (ਬੀਮਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਸਲ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਇੱਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਐਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ ਦੁਆਰਾ "ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

19. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 09.07.2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

20. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਘਟਾਓ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਣਡਿੱਠਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰੀ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਭਿਆਸ ਬਾਰੇ ਖੋਜ 'ਤੇ - "ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ ਨਾ ਹੋਣ" ਵਜੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਜੈਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੇ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਓ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ, 32% ਦੀ ਘਟਾਓ ਦਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੌਰਾਨ, ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘਟਾਓ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ,

ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 07.12.2002 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਵੇਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

21. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਮਿੱਲ ਦੀ ਅਸਲ ਉਮਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਕਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਹਰ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 32% 'ਤੇ ਘਟਾਓ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਸਿਰਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। 07.12.2002। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5242-5243 ਵਿੱਚ ਅਧਾਰ (ਡੀ) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

22. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੰਟਰ ਪ੍ਰੋਫਰੈਂਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 11.12.2001 ਦੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਕਲਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1938 ਦੀ ਧਾਰਾ 64 ਯੂ. ਐੱਮ. (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਸਰਵੇਅਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

23. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੂਲਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ)ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 9 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੁਆਰਾ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਈ. ਆਰ. ਡੀ. ਏ. (ਪਾਲਿਸੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨਿਯਮ, 2002 (**"ਆਈ. ਆਰ. ਡੀ. ਏ. ਨਿਯਮ"**) ਦੇ ਨਿਯਮ 9 (3) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 07.12.2002 ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ 9 (3) ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਲਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 9 (3) ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ।

24. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਰਾਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੂਲ ਅੰਕੜੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੇ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

<u>ਬੀਮਾਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂਃ -</u>

25. ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਏ ਬਾਸੂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ' ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਕਦੇ ਵੀ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਲਿਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਕਦੇ ਵੀ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਧਾਰਾ 9 ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਪੈਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਧਾਰਾ 9 ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ।

26. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ/ਮੁਰੰਮਤ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ *<u>ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼</u>* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ *<u>ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼</u>* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਨਵਰੀ, 2023 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ *<u>ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼</u>* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ/ਅਸਫਲਤਾ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਘਟਾਓ ਦੇ 19.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 11,80,87,699/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

27. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਘਟਾਓ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਧਰਮਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (2008) 8 SCC 279* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਵੀਂ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਲ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਟੈਕਸ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਦਰ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦਾ 07.12.2002 ਦਾ ਜਵਾਬ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੇ ਮਿਤੀ 12.01.2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਲਈ "ਇੱਕ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਣਚਾਹੇ ਜਵਾਬ" ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬੀਮਾਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਈਆਰਡੀਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 (3) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਃ

28. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

i. ਕੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ?

ii. ਕੀ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨੂੰ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ' ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ?

iii. ਕੀ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ?

iv. ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨਃ

29. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਮੈਨੇਜਰ ਬਨਾਮ ਰਾਹੀਂ

ਮੈਸਰਜ਼ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ

ਅੱਗ ਨੀਤੀ "ਸੀ"

ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ (ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇੱਥੇ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ:

1. ਅੱਗ

.....

..... ਉਕਤਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬੀਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ <u>ਕੰਪਨੀ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਜਾਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ।</u>

ਸ਼ਰਤਾਂ

.....

6. (i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਰੰਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ;

ਏ. ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਈ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ,

ਬੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਬੀਮੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇਃ

ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਾਊਚਰ, ਇਨਵੌਇਸ, ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਅੰਦਰੂਨੀ/ਬਾਹਰੀ), ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਾਲ।

ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

30. ਦੋ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ (i) ਦਾ ਉੱਤਰ:

31. ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਕਿ ਕੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ,ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

> "ਸਫ਼ੇ 13 ਤੋਂ 22 ਉੱਤੇ ਅਗਨੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਲਗ ਆਰ-1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਖਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

32. ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕਥਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ

33.

ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੇਠਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ (i) ਦਾ ਜਵਾਬ ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. (ii) ਦੀ ਚਰਚਾ :-</u>

34. ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਜਾਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸੀ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਾਊਚਰ, ਇਨਵੌਇਸ, ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਜਾਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਅੰਦਰੂਨੀ/ਬਾਹਰੀ), ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

35. ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ, ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਜਾਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਸਮੇਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਧਾਰਾ 9 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> "9. ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਜਾਂ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਲਾਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ,

ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਮਾਪ, ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਚੋਣ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲੀਆਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਕੰਪਨੀ, ਹਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

36. ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

<u>ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਕਲਾਜ਼</u>

ਨੀਤੀ ਨੰ. ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅੰਦਰ (ਆਈਟਮਾਂ ਨੰਬਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮਿਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ <u>ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ ਹੋਵੇ।</u> ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ

1. ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮ (ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ)

ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ) - ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਡਿਸਪੈਚ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ - ਤਬਾਹੀ ਜਾਂ - ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ - ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ - ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; - ਨਹੀਂ ਤਾਂ - ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ - ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਇਹ - ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।

2. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ' ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।

3. ਜੇਕਰ ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜੇਕਰ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਕਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਗ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਤਰੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਨਾਸ਼ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦਰੁਸਤ ਅਨੁਪਾਤ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ (ਇਹ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ) ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰਃ

(ਏ) ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਤਬਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) ਮਾਕਰਤਾ ਉਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਇਛੁੱਕ ਹੈ।

37. ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ,

ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਹਰੇਕ ਉਕਤ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ ਹੋਵੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮ 'ਵਾਜਬ ਡਿਸਪੈਚ' ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਉਕਤ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ); ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।

ਜੇਕਰ ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਬਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਅੱਗ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਤਰੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦਰਯੋਗ ਅਨੁਪਾਤ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਪਾਲਿਸੀ (ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਦੀ ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ

i. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤਬਾਹੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਬਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

ii. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਬਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

38. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤਾਂ - ਜੋ ਕਿ ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਆਧਾਰ - ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਤਹਿਤ - ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ - ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂ - ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਉੱਚ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ - ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ

39. ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐੱਨਆਈਏਸੀਐੱਲ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰਕ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦਾ।

<u>ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏਃ -</u>

40. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਤੱਥ ਕਿਵੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। 12.12.1998 ਯਾਨੀ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। 14.12.1998 ਨੂੰ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਪੂੰਜੀਕਰਣ, ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਨਵੌਇਸਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਇਨਵੌਇਸ ਅਤੇ ਲੈਗਬੁੱਕ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਰਿਕਾਰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 18.12.1998 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਇਨਵੌਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਇਨਵੌਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਰਵੇਖਣਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 04.02.1999 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ:

"ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ 1998 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਡਰਰਾਈਟਰਾਂ ਨੇ ਪੀਸੀ ਗਾਂਧੀ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ/ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੰਬੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ।

41. ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਾਅਵਾ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਾਅਵਾ 30.28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਘਾਟੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ, ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਪਰ ਆਬਕਾਰੀ, ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਗਤ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਕ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 14 (1.4) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਪਾਲਿਸੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਖਾਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

42. ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਖੋਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਜ਼ੀ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਗਿਰਾਵਟ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਰਜਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਤ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਘਾਟਾ ਲਗਭਗ 1500 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਲਗਭਗ 2500 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ ਅੰਡਰਰਾਈਟਰ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 720 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

43. ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ 10.02.1999 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

"ਅਸੀਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 12.12.1998 ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਫਾਇਰ ਪਾਲਿਸੀ ਨੰਬਰ 1132160705785 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿੱਲ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੌਰਾਨ ਟੀਏਸੀ ਅਤੇ ਐਲਪੀਏ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

24.03.1999 ਨੂੰ 4,98,80,905/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

44. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 10.06.1999 ਨੂੰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਨੂੰ '20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ' ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 15% ਐਡਵਾਂਸ ਵਜੋਂ 3.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 06.10.1999 ਨੂੰ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਇੱਕ ਗੁੰਮਨਾਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਗ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਸਨ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਕਮ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ:

ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

45. ਜਦੋਂ 16.06.1999 ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ:

"ਹਾਲਾਂਕਿ, 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20,95,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ 20 ਕਰੋੜ 95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਘਾਟੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

45. 27.10.1999 ਨੂੰ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ (ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 21.08.1999, 05.10.1999 ਅਤੇ 12.10.1999 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਕਿ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26.11.1999 ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਅਜੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਿੱਲ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿੱਲ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ੨੪ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਵੀ ਮੰਗਿਆ।

46. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ 16.12.1999 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 23.07.1999 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਚਲਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਬਿੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਮੁਕੰਦ ਲਿਮਟਿਡ, ਠਾਣੇ ਦਾ ਮਿਤੀ 09.12.1999 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰੀਸੀਸ਼ਨ ਇਕੁਇਪਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੋ ਮਿੱਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਮਿਤੀ 09.12.1999 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਕਿ ਸੈਂਡਜ਼ੀਮੀਰ ਦੇ ਦੋ ਨੰਬਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਜਵਾਹਰ ਮੈਟਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਮੁਕੰਦ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 23.03.1988 ਅਤੇ 09.01.1989 ਦੇ ਚਲਾਨ ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ।

47. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਚਲਾਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਨ।

48. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਉਸੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ 10.02.2000 ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ 07.03.2000 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਮਿੱਲ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ

ਧਾਰਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ 28.04.2000 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

> "ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਾਟੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਮੁਰੰਮਤ ਘਾਟੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਘਾਟੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ 16.6.99 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ (ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ)। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 24 ਮਾਰਚ, 1999 ਨੂੰ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 11/2 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

49. ਇਸ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ 16.06.1999 ਨੂੰ ਸਰਵੇਅਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ 30.05.2000 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ 2000 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 233 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ:

ਏ) ਅੱਗ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 15.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ।

ਬੀ) ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 15.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਵਿਆਜ @ 16.06.1999 ਤੋਂ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ 18%.

ਸੀ) ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 73 ਲੱਖ ਰੁਪਏ।ਸੀ

ਡੀ) ਨੁਕਸਾਨ @ ਅਗਸਤ, 1999 ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇ (ਏ) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

50. ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 06.10.1999 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੇ ਬਸ਼ੀਰ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ 10.04.2000 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 26.07.2000 ਨੂੰ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ 26.07.2000, 20.03.2001, 29.03.2001 ਨੂੰ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 16.04.2000 ਨੂੰ,

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਫਾਈਲ ਮੰਗੀ। ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 18.09.2000 ਨੂੰ, ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਲੀਅਨਜ਼ ਜ਼ੈਂਟ੍ਰਮ ਫਰ ਟੈਕਨਿਕ ਜੀਐਮਬੀਐਚ, ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ 26.10.2000 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਐਲੀਅਨਜ਼ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ 10.07.2001 ਨੂੰ ਆਈ ਸੀ। 11.12.2001 ਨੂੰ, ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਮਿੱਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਦਲਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 19.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 13.51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ। 18.01.2002 ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੱਖ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

51. ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 27.03.2002 ਨੂੰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਚਿੱਠੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 27.03.2002 ਦਾ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 03.05.2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

i. ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ।

ii. ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਪੀ।

iii. ਕੀ ਨਵੀਂ ਮਿੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ।

iv. ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮਿੱਲ ਲਈ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮਿੱਲ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਚਲਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 24.06.2002 ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। 09.07.2002 ਨੂੰ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ, 07.08.2002 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ 31.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਮਿੱਲ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ

ਦੋਵੇਂ ਮਿੱਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਡਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ६ ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 11.12.2001 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 13.51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 19.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਸਮੱਗਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

53. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ 28.06.2001 ਨੂੰ, ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

> "…. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਜੋ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਹਲਕੇ ਸਟੀਲ ਲਈ 20 ਹਾਈ 1250 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਚੌੜੀ ਮਿੱਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ / ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਾਈਲਡ ਸਟੀਲ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ 20 ਹਾਈ, 1250 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਚੌੜੀ ਮਿੱਲ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ / ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਡੀ.ਸੇਨਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਨਿਰੀਖਣ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

<u>ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੇ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ:</u>

54. 12.11.2002 ਨੂੰ, ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਿੱਲ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਉਮਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਘਟੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

<u>ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ:</u>

55. ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, 07.12.2022 ਨੂੰ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਵੇਰਵੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਰਾਵਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 60% ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ 7.90 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਾਟਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

56. ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਮਿੱਲ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ 32% ਤੱਕ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਿੱਲ ਨੂੰ 1989 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਏ ਅੱਠ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਗ 1999 ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਮਿੱਲ ਦੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਉਮਰ 17 ਸਾਲ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮਸ਼ੀਨ ਆਪਣੀ ਸਰਵੋਤਮ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਉਮਰ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਜਦੋਂ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 03.01.2003 ਉੱਤੇ, ਐੱਨ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ. ਐੱਲ. ਨੇ ਬੀਮਾਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 7.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਟੀ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਰਕਮ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। 2.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. (2) ਦੇ ਉੱਤਰਃ

ਏ) ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ

57. ਉੱਪਰ ਜੋ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ)। ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਅਧਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਕਮ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰ ਨਵੇਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ 4 (ਬੀ) ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

58. ਇਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੂਲ ਪਾਲਸੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਾਊਚਰ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ (14.12.1998, 03.05.2002, 24.06.2002 ਅਤੇ 07.08.2002 ਨੂੰ) ਲਿਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ. ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਗੇ; 4,92,80,905/- ਰੁਪਏ (ਭਾਵ 05 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਾਈਨਸ ਟੀਡੀਐਸ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਨੂੰ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 3.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16.06.1999 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਿਖਾਏ, ਸਿਰਫ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੇ ਸਰਵੇਅਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗਦੇ ਰਹੇ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਬਿਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ।

59. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਲਈ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ 16.06.1999 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ 28.06.2001 ਦੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਗੁਆਉਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੇ ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। (ਗਿਰਾਵਟ ਵਿਧੀ)

60. ਅਸੀਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

61. **ਬੀ**) ਅਧਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾਃ

62. ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਵੀ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ 60% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। ਕੀ ਇਹ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੂਲ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਕੋਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਕੇਸ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਸ ਫਿਗਰ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਨੇ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚਾਰਜ ਲੈਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੇਸ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਹੈ।

ਏ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 16.06.1999 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ 20.95 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਐਡਜਸਟਡ ਘਾਟੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੀ) ਦੂਜਾ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ

ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਮੈਸਰਜ਼ ਮੁਕੰਦ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ 09.12.1999 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੇ ਮਿਤੀ 09.12.1999 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਰਿਮੋਟ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ.

ਸੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਧਾਰ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਹ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ।

ਸੀ) ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ:

62. ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ 32% ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਘਟੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, 32% ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ 04.02.1999 ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਕੱਢਦੇ ਹਨ. ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੈਰਾ 5.21 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਏ) ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਰੰਮਤ/ ਬਹਾਲੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਫੰਡ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੀ) ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2001 ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਸੀ) ਬਹਾਲੀ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਟੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

63. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਕੋਲ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ, 2001 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ

ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘਟੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 11.12.2001 ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਹੀ 27.03.2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੁਆਰਾ 28.06.2001 ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਹਰ ਕੰਪਨੀ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 27.03.2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਹਾਲੀ ਵਜੋਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ 03.05.2002 ਅਤੇ 24.06.2002 ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ 09.07.2002 ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ 07.08.2002 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ NIACL ਨੇ 12.11.2002 ਦਾ ਪੱਤਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

> "ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਿੱਲ ਦੀ ਅਸਲ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਉਮਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ।
>
> ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਘਟੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਰੱਖ ਸਕੀਏ।

64. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਏ ਬਾਸੂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ 07.12.2002 ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦਾ ਝਿਜਕ ਵਾਲਾ ਜਵਾਬ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਏ ਬਾਸੂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਦਰਅਸਲ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

65. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 04.02.1999 ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨ ਲਗਭਗ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 7.20 ਰੁਪਏ ਦਾ ਆਨ-ਅਕਾਊਂਟ ਭੁਗਤਾਨ

ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 1998 ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ 1999 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪਲਾਇਰਾਂ / ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ. ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੁਲਾਈ, 1999 ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਾਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਢਲੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ:

"1.00 ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿੰਘਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵੱਲੋਂ 13.12.98 ਨੂੰ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ 2, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ 12 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ 20 ਐਚਆਈ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ.ਸਿੰਘਲ ਨੇ 13 ਦਸੰਬਰ, 98 ਨੂੰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਏ.ਕੇ. ਗੋਵਿਲ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ 16 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਵਿਧਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਅਰ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ 1998 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੁਆਇਨ ਮੁਢਲੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਡਰਰਾਈਟਰਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਸੀ. ਗਾਂਧੀ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਂਝੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ/ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੰਬੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੁਲਾਈ-1999 ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਨਵੰਬਰ 2001 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰੀਰਕ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ "ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ" ਮਿਤੀ 04.02.1999 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਪਿਛਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

66. ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤੇ ਵੀ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਦੇ 28.06.2001 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 6.3 ਵਿੱਚ 19.06.2001 ਨੂੰ ਪਲਾਂਟ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਅਜੇ ਵੀ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਗੇ। ਜੁਲਾਈ, 1999 ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੈਰਾ 5.23 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ/ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ 19.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਬਚਾਅ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਹੀ 32% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਧਾਰ ਅੰਕੜਾ ਸਿਰਫ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗਿਰਾਵਟ 32% 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਇਹ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ 12.11.2002 ਦਾ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ 12.11.2002 ਦਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਲਾਂਟ 6 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 20 ਹਾਈ ਕੋਲਡ ਰੋਲਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ 12.11.2002 ਦਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ 11.12.2001 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ।

ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੇ 27.03.2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਜੁਲਾਈ, 1999 ਤੱਕ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ

67. ਦਰਅਸਲ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 10.11.2002 ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਘਟੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਾਟੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 07.12.2002 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਸ ਮੁੱਲ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰਕ 'ਤੇ 60% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

> "ਕਿਉਂਕਿ ਮਸ਼ੀਨ ਆਪਣੀ ਸਰਵੋਤਮ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਜੀਵਨ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵ ਸਾਡੀ ਉਪਰੋਕਤ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਜੀਵਨ 40% ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 60% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

68. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਅਧਾਰ ਲਈ ਵੀ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਲ ਸੀ।

69. ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਿ 60% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਮੰਗਿਆ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

> "2. ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਗਿਰਾਵਟ @ 4% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਰਾਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ @ 5% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 75% - 80% ਤੱਕ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਅਭਿਆਸ ਹੈ. ਗਾਂਧੀ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਟਰਾਂਸਪੇਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 75% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ। ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਡਮ ਡੈਨਿਮ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ 50% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। ਸਰਵੇਅਰ ਦੇ 20 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ-1 ਹੈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਟਰਾਂਸਪੇਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 19 ਮਾਰਚ, 2003 ਨੂੰ ਸਰਵੇਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ-2 ਹੈ। ਮੋਡਮ ਡੈਨਿਮ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 25 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਨੂੰ ਸਰਵੇਅਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ-3 ਹੈ।

70. ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 07.12.2002 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 60% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸਥਾਪਤ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬੇਸ ਫਿਗਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਭਿਆਸ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 60% 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ 20.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੇਸ ਵੈਲਿਊ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

71. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਨੇ 03.01.2003 ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਸਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਦੀ ਰਕਮ 7.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 2.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. (iii) - *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ

72. ਇਕੋ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤੱਥਪੂਰਨ ਨੀਂਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ. ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਸਹੀ ਆਧਾਰ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 5242-5243 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਗਰਾਊਂਡ (ਡੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> "ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਹੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਹੁਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ।

73. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ 1,34,07,836/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 29,17,500/- ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਘਟਾਏ ਹੋਏ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 9' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਦੂਜੇ ਪੈਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ:

12. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਯੁਕਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਾਰ ਹੈ" ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਭਾਵ, ਜੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਬਹਾਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਪੁਰਾਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

74. ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ।

75. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੈਰਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਕਵੀਂ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼* ***(ਸੁਪਰਾ)*** 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਹਮਲਾਵਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, *ਓਸਵਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਈਆਰਡੀਏ ਨਿਯਮ

76. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਈਆਰਡੀਏ (ਪਾਲਸੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 2002 ਦੇ ਨਿਯਮ 9 (3) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਈਆਰਡੀਏ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 (3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> **9. ਆਮ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ**
>
> XXX
>
> (3) ਜੇ ਕੋਈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ, ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖੋਂ ਅਧੂਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਅਧੀਨ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਾਧੂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

77. ਇਹ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 11.12.2001 ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੁਲਾਈ, 1999 ਤੱਕ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਵਿਕਾਸ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹਾਲੀ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸੰਜੇ ਜੈਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਆਪਣੇ 03.01.2003 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 (3) ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੰਟਰਾ ਪ੍ਰੋਫੈਰੈਂਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

78. ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। *ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ* ***2009 (8) ਐਸਸੀਸੀ 507*** ਅਤੇ *ਧਰਮਿੰਦਰ ਗੋਇਲ* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ *ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2019)* ***16 ਐਸਸੀਸੀ 370*** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। *ਧਰਮਿੰਦਰ ਗੋਇਲ* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਅਤੇ *ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਾ* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੀਮਾ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

79. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ *ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ* ***(ਸੁਪਰਾ)*** ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਰਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

80. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੂੰ 12.11.2002 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। 07.12.2002 ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਨੇ ਹੀ ਆਧਾਰ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤਸਵੀਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ।

81. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ

82. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਐਨਆਈਏਸੀਐਲ ਦੀ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2759 ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 05.08.2008 ਨੂੰ 2000 ਦੇ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 233 ਵਿੱਚ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਸੀ.ਐਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 03.01.2003 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 60% ਗਿਰਾਵਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 7.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਘਾਟੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ 2009 ਦੀ ਐਸਐਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 10001 ਅਤੇ 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5242-5243 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2000 ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 233 ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੈੱਡਨੋਟ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ *ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:*

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016